SAESK203

II Semester B.Com./B.C.L.S. Degree Examination, June/July - 2026

(SEP Scheme Freshers & Repeaters)

LANGUAGE SANSKRIT

Nalopakhyana Damayanti Swayamvara

Paper : II

NEW HORIZON COLLEGE LIBRARY KASTURINAGAR BANGALORE-43

Time : 3 Hours **Maximum Marks : 80**

Instructions :

1. **Answer in Sanskrit/Kannada/ English.**
2. **Answer the Q.No.I, VII and VIII in Sanskrit only.**

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत। **(10×1=10)**

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) महाभारते कति श्लोकाः सन्ति?

अ) दशसहस्रम् आ) एकसहस्रम्

इ) एकलक्षम् ई) पञ्चसहस्र

2) निषधदेशस्य राजा कः?

अ) भीमः आ) नकुलः

इ) इन्द्रः ई) नलः।

3) अक्षप्रियः राजा कः?

अ) ययातिः आ) भीमराजः

इ) यदुः ई) नलः।

4) भीमराजः सभार्यया सह कस्य अनुग्रहात् वस्तु अवाप?

अ) व्यासमहर्षेः आ) अगस्त्यमहर्षेः

इ) दुर्वासमहर्षेः ई) दमनमहर्षेः

5) लोकेषु अप्रतिमसुन्दरी का?

अ) सरस्वती आ) ब्रह्माणी

इ) दमयन्ती ई) सावित्री

6) कः दमयन्त्याः स्वयंवरम् आयोजितवान्?

अ) वीरसेनः आ) भीमराजः

इ) दमनः ई) बृहदश्वः

[P.T.O.

7) स्वयंवरे दमयन्ती कति तुकयाकृतीन् नलान् पश्यति?

अ) षट् आ) अष्ट

इ) पञ्च ई) नव

8) दैत्यदानवमर्दनः कः?

अ) यमः आ) आग्निः

इ) वरूणः ई) इन्दः

9) नलमहाराजः कं यागम् ईणे?

अ) राजसूययागं आ) सोमयागं

इ) विश्वजित्यग्मं ई) अश्वमेधयागं

10) नलहमयन्त्योः सुतस्य नाम किम्?

अ) इन्द्रसेनः आ) शूरसेनः

इ) मित्रसेनः ई) वीरसेनः

II. एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्ध रूपेण उत्तरं लिखत। **(1×10=10)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಒಂದು** ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay type answer on any One of the following.

1) नलोपख्याने दमयन्त्याः स्वयंवरं विवृणुत।

ನಲೋಪಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವ ದಮಯಂತಿಯ ಸ್ವಯಂವರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the Swayamvara of Damayanthi in Nalopakhyana.

2) महाभारतस्य संक्षिप्त परिचयं लिखत।

ಮಹಾಭಾರತದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write brief introduction of Mahabharata.

III. द्वयोः विषययोः लघुटिप्पणीं लिखत। **(2×5=10)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write a short notes on any Two of the following.

1) विदर्भराजः

2) नारदपर्वतौ

3) बृहदश्वः

4) इन्द्र-अग्नि-वरूण - यमाः

IV. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत। **(3×5=15)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಮೂರು** ಶ್ಲೋಕಗಳ ಅನುವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any Three stanzas of the following.

1) स प्रजार्थे परं यत्नमकरोत्सुसमाहितः।
तमभ्यगच्छद् ब्रह्मर्षिर्दमनो नाम भारत।।

2) अतीव रूपसम्पन्ना श्रीरिवायतलोचना।
न देवेषु यक्षेषु तादृग् रूपवती क्वचित्।।

3) ततोऽन्तरिक्षगो वाचं व्याजहार नलं तदा।
हन्तव्योऽस्मि न ते राजन-करिष्यामि तव प्रियम्।।

4) कन्दर्प इव रूपेण मूर्तिमानभवत्स्वयम्।
तस्य वै यदि भार्या त्वं भवेयाः वरवर्णिनि।।

5) तस्याः स्वयंवरः शक्र भविता न चिरादिव।
तत्र गच्छन्ति राजानो राजपुत्राश्च सर्वशः।।

V. त्रयाणां वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत। **(3×5=15)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಮೂರು** ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any Three of the following.

1) तस्मै प्रसन्नो दमनः सभार्यया वरं ददौ।
2) दमयन्तीसकाशे त्वां कथयिष्यामि नैषध।
3) प्राप्तुमिच्छन्ति देवास्तां शक्रोऽग्निर्वरूणो यमः।
4) हंसानां वचनं यत्तु मां दहति मानद।
5) नैषधं वरयामास भैमी धर्मेण पाण्डव।

VI. कन्नडभाषायां वा आङ्गभाषायां वा अनुवादं कुरूत। **(5×1=5)**

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the sentences into Kannada/English.

1) शुकः पञ्जरे आस्ति।
2) अहं श्वः नगरं गच्छामि।
3) रमेशः आपणं गच्छति।
4) बालकः चोरात् भीतः।
5) देवः भक्ताय वरं ददाति।

VII. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरूत। **(5×1=5)**

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರಿ.

Translate the sentence into sanskrit.

1) Rama went forest with Sita.
   ಸೀತೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮನು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು.
2) Sweet Fruits are their in a tree.
   ಮರದಲ್ಲಿ ಸಿಹಿಯಾದ ಹಣ್ಣುಗಳಿವೆ.
3) I go to shop.
   ನಾನು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.
4) Teacher asks questions to the students.
   ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.
5) Damayanthi selected Nala as her husband.
   ದಮಯಂತಿಯು ನಳನನ್ನು ತನ್ನ ಪತಿಯೆಂದು ಆರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

VIII. इमं परिच्छेदं पठित्वा अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। **(5×2=10)**

संस्कृतविद्या वस्तुतः भारतीयविद्या भारती च संस्कृतिः। इयं विश्वभाषासु पुरातनी वाक्। सर्वेऽपि सुखिनः सन्ढ इति संस्कृतानाम् उद्घोषः। भारतीय तत्त्वज्ञानस्य ऊर्जस्वलः आविष्कारः अत्रैव दृश्यन्ते। अन्यच्च संस्कृतसाहित्यं सुतरां मौलिकम्। तस्याः उच्चस्वपाठनेन स्पष्टाः उच्चाराः सर्वाकर्णनीया भवन्ति। राष्ट्रस्य भावनात्मक एक्यमत्य साधनार्थं निश्चितं संस्कृतभाषा एकं साधनम् इति विदुषाम् अभिप्रायः।

प्रश्नाः

1) वस्तुतः संस्कृतविद्या कीदृशी?
2) विश्वभाषासु संस्कृतविद्या कीदृशी अस्ति?
3) तस्याः उश्चस्वरपठनेन किं किं भवन्ति।
4) संस्कृतानाम् उद्घोषः कः?
5) संस्कृतभाषा विषये विदुषाम् अभिप्रायः कः?